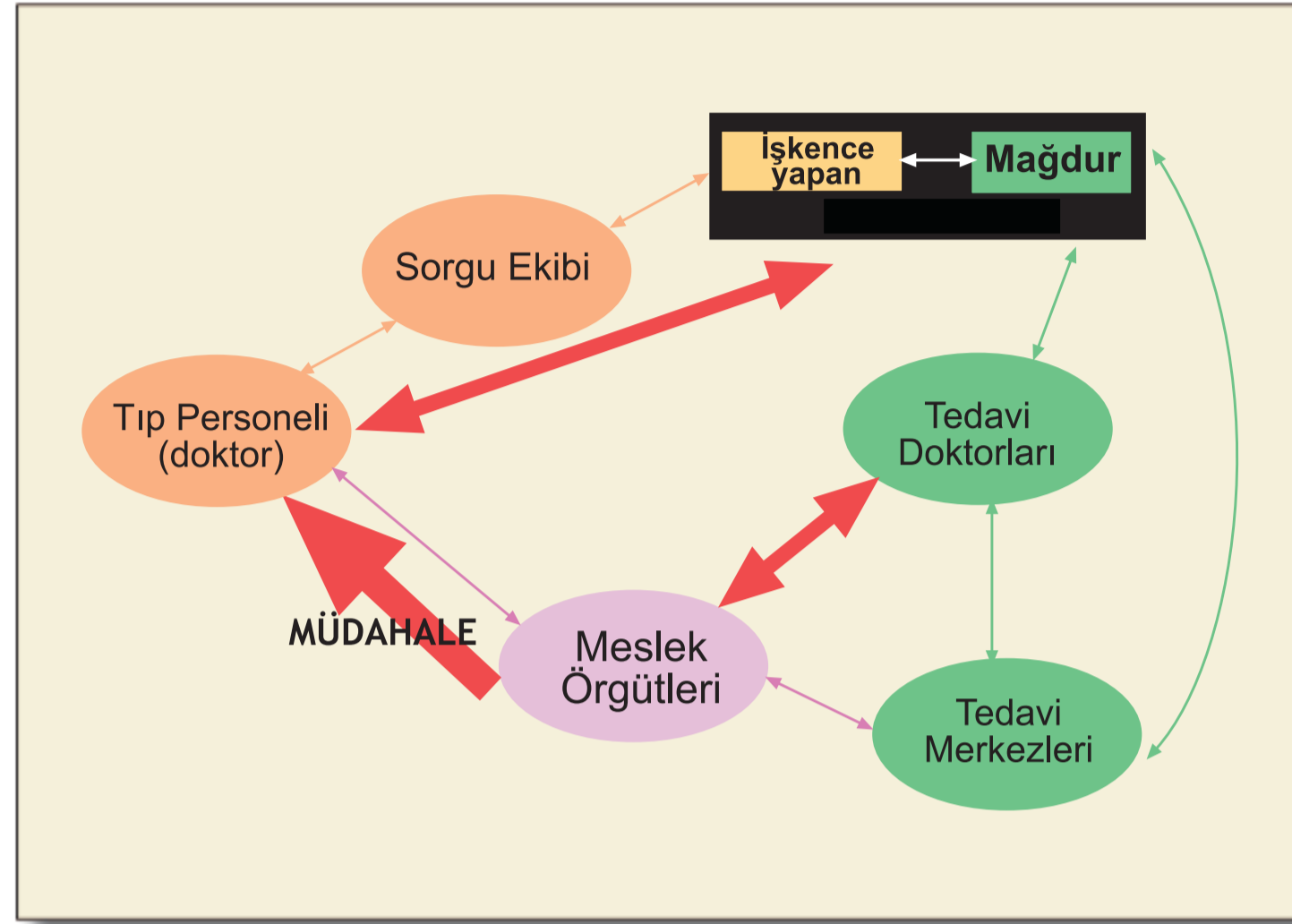

İŞKENCENİN “HARİTALANMASI”

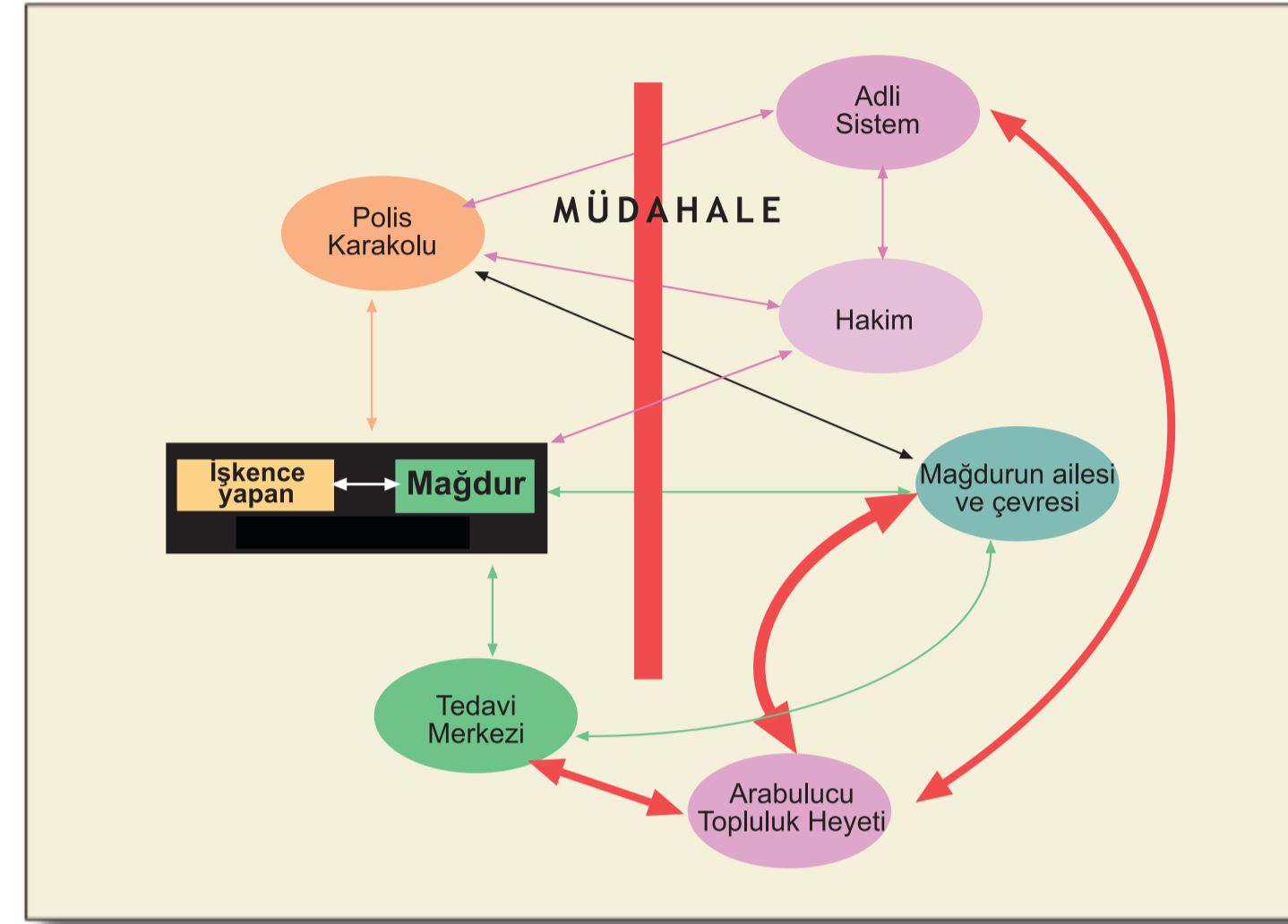
Türkiye 2006/2007

Taktik Müdahale Örnekleri

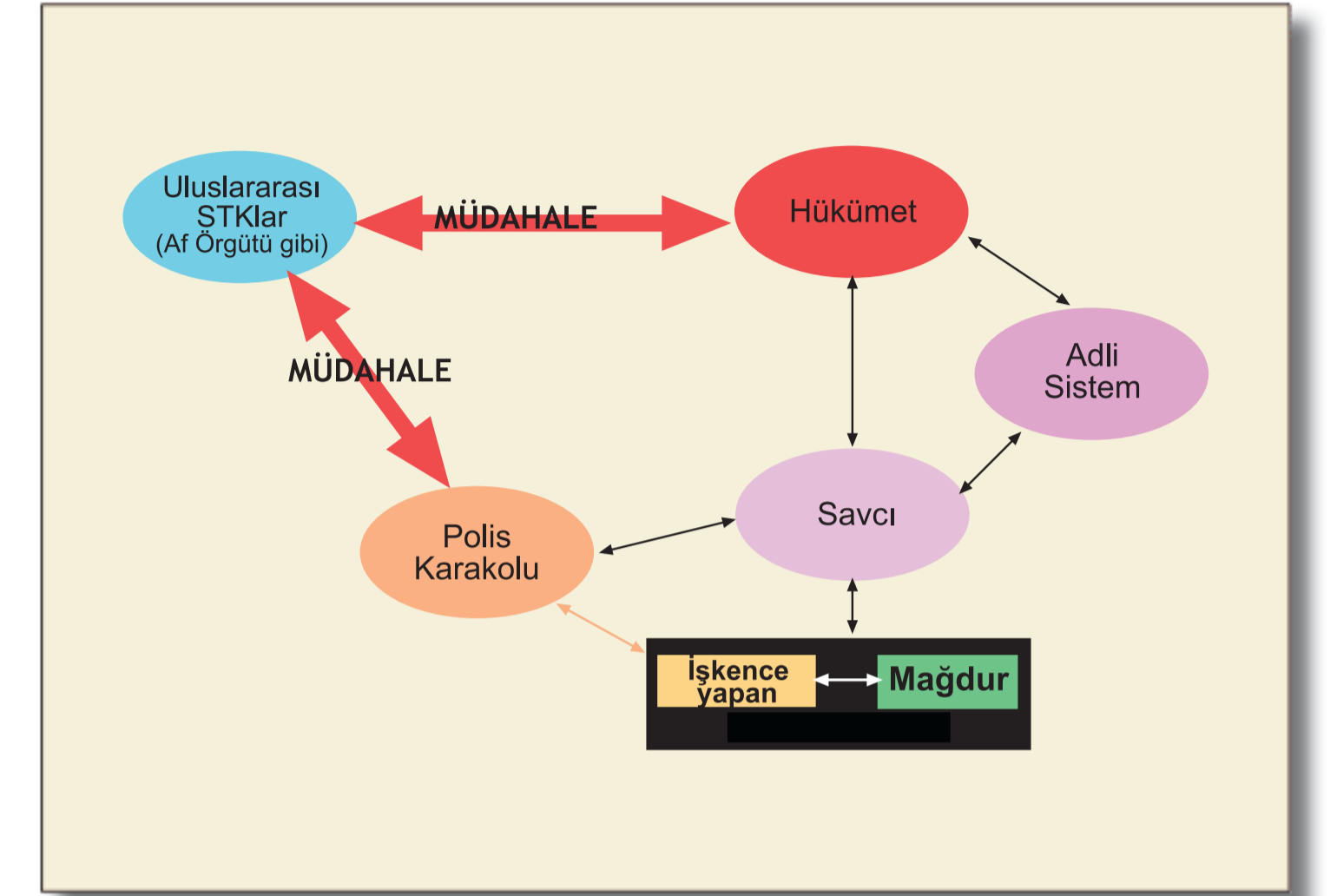
Kolluk görevlilerinin işkence yapmasına göz yuman süreçlere müdahale

Türkiye’de, Türk Tabipler Birliği işkence görmüş kişiler hakkında, işkence bulgularını göz ardı ettiği iddia edilen hekimler hakkında inceleme başlatıyor. İzmir Barosu İşkenceyi Önleme Komitesi de, işkence zanlıları aleyhinde dava açmak isteyenlere ücretsiz avukatlık hizmeti veriyordu.

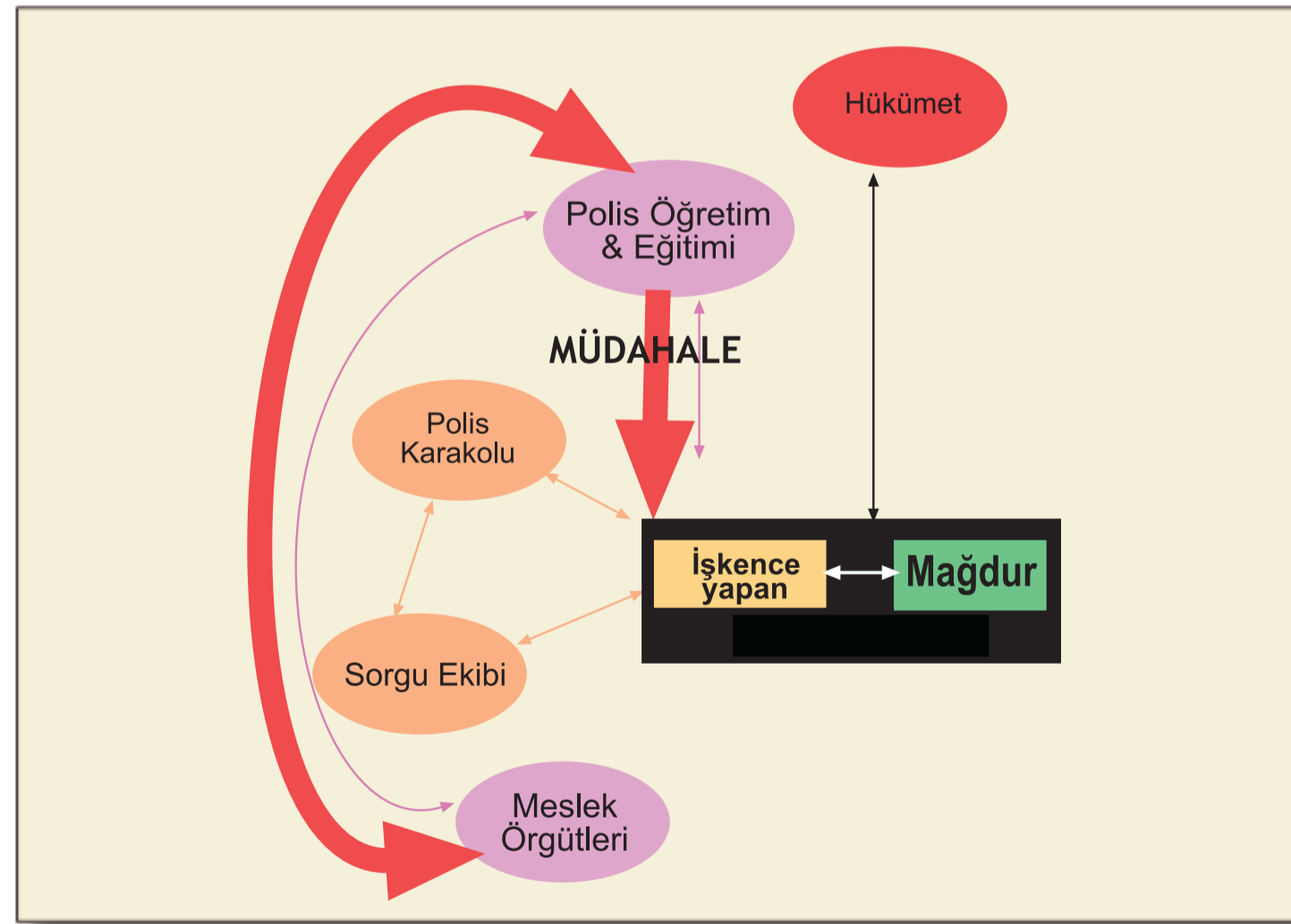
Toplumsal müdahale

Nepal’deki İşkence Mağdurları Merkezi (CVICT), polisin zanlılara işkence yapma riskini ortadan kaldırmak için, küçük suçlara dair şikayetlerle ilgili sorunları, mahalli ölçekte polise başvurulmadan adil bir şekilde çözebilecek arabulucu heyetler oluşturulmasını sağladı. Bu heyetlerin çalışmaya başlamasının işkence vakalarında kayda değer bir düşüş yaşanmasına katkısı oldu.

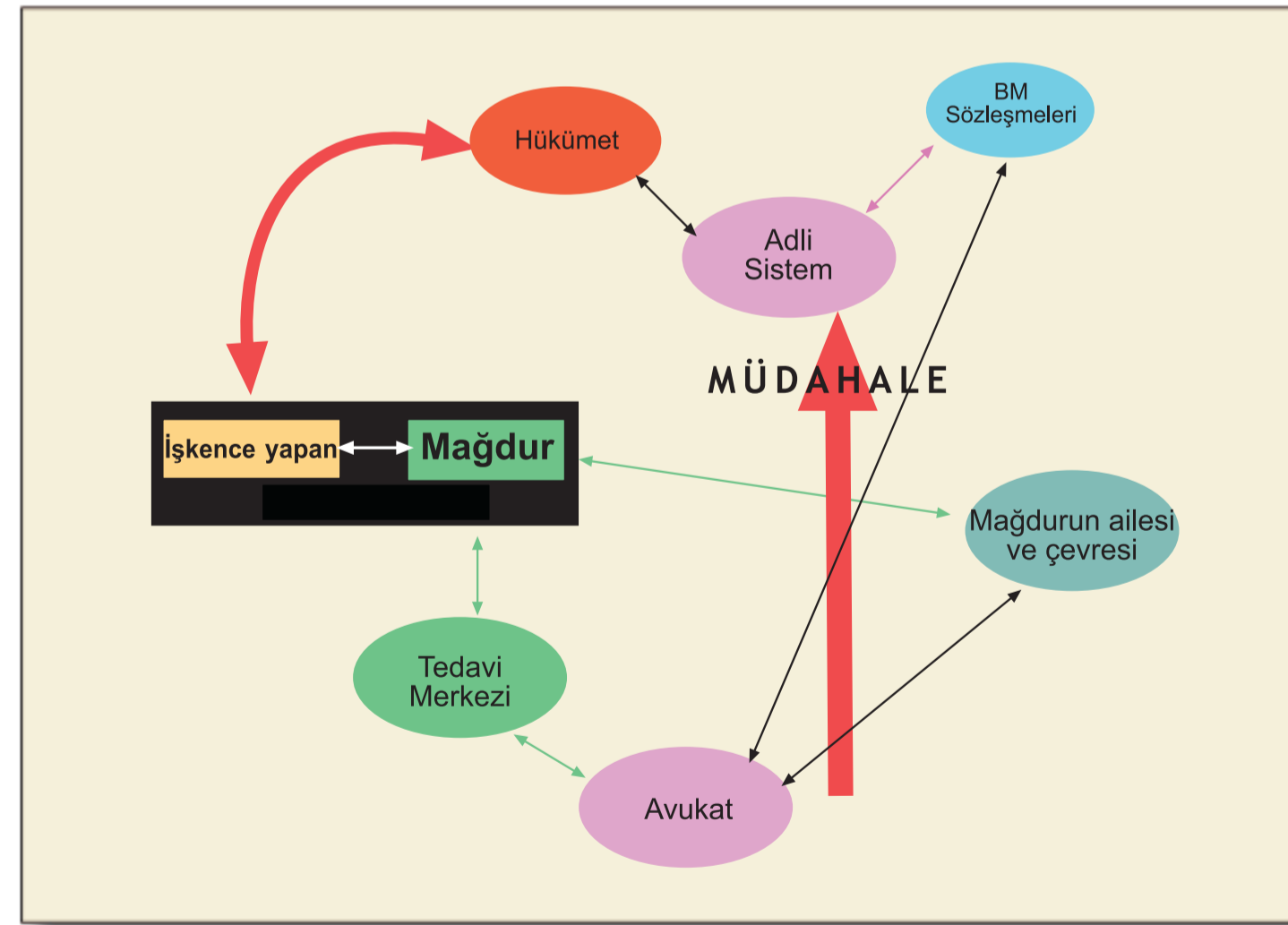
İşkence fiilini engelleme

Uluslararası Af Örgütü (UAÖ), üye sayısı milyonlara varan bir acil eylem ağına sahip. Gözaltına alınan bir kişinin işkence görme riskiyle karşı karşıya olduğu öğrenildiğinde, kişi hakkında yazılan acil eylem çağrısı ağı üyelerine gönderiliyor. Üyeler vakit geçirmeden ilgili hükümete faks, telgraf ve elektronik postayla, alınan kişiye kötü muamele yapılmamasını talep eden mesajlar gönderiyorlar.

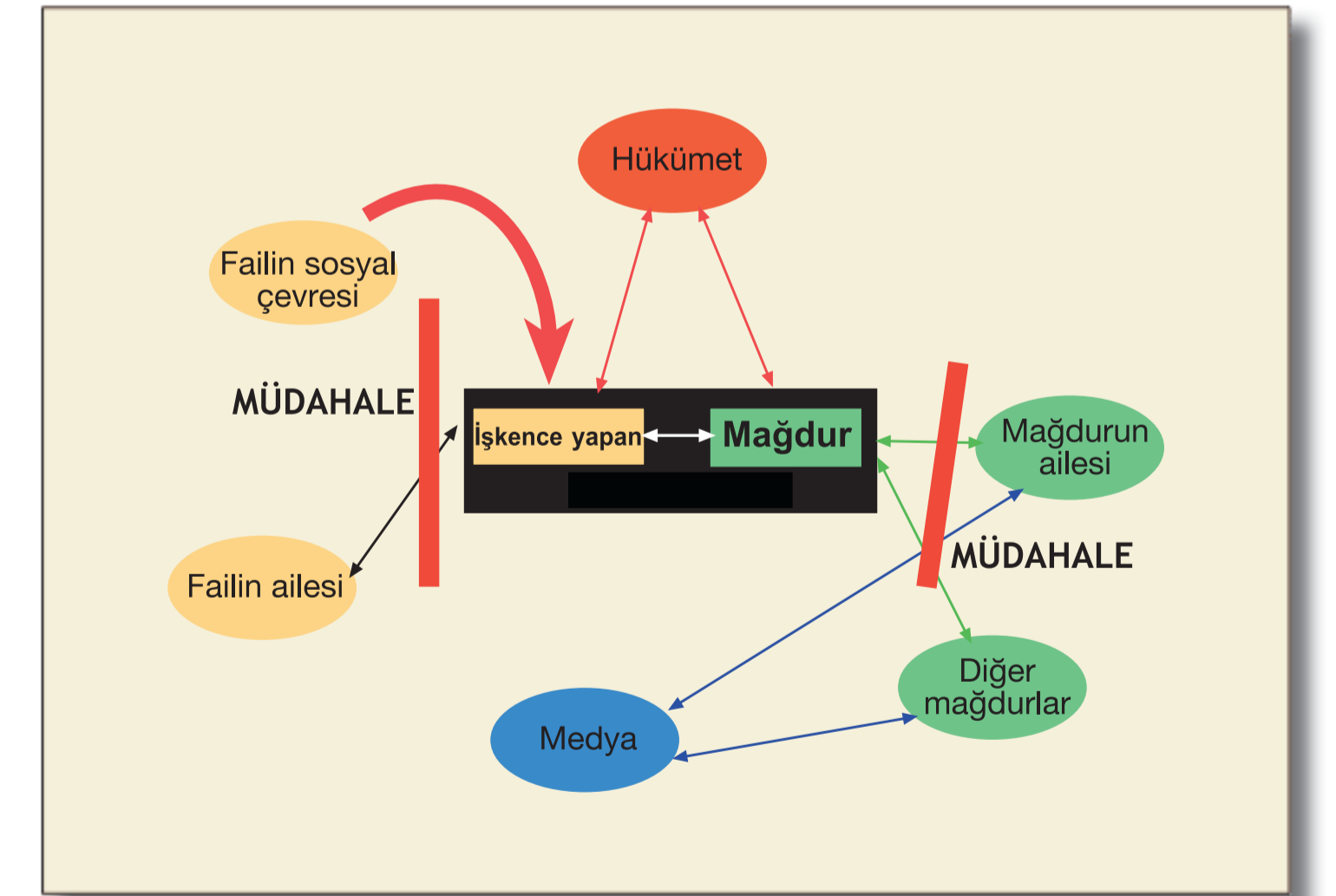
Kolluk görevlilerinin içeriden müdahalesi

Liberya Ulusal Kolluk Gücü Mensupları Derneği (LINLEA) kolluk görevlilerinin kurduğu ve personele mesleki yeterlilik ve insan haklarını teşvik etmek üzere kurulmuş bir meslek örgütü. LINLEA eğitim eksikliği, disiplinsizlik, liderlik kapasitesinin yetersizliği ve kolluk görevlilerinin siyasi manipülasyonlara açık olması gibi sebeplerin hak ihlallerinin temelini oluşturduğundan hareketle çeşitli eğitimler yapıyor. İnsan hakları, soruşturma usulleri ve hukuki süreçlerle ilgili eğitimlerin yanı sıra, kolluk görevlilerinin mesleki ve sosyal sorunlarıyla da ilgileniyor.

Evrensel yargı yetkisi kullanılarak cezasızlığın hedeflenmesi

Amerika Birleşik Devletleri’nde Adalet ve Kamusal Sorumluluk Merkezi (CJA), ABD Federal yasalarını kullanarak işkence mağdurlarının failer hakkında suç duyurusunda bulunmalarına destek veriyor. ABD yasaları uyarınca, işkence suçu başka bir ülkede işlenmiş olsa dahi, fail ABD sınırları içinde olduğu takdirde, vatandaşlar bu kişiler aleyhine asliye hukuk mahkemelerinde dava açabiliyor.

İşkence failerini gündelik yaşamda görünür kılama

Arjantin’de diktatörlük döneminde kayıp edilenlerin çocuklarını biraraya getirmiş olan H.I.J.O.S, o dönemde işkence ve baskı yaptığı bilinen kamu görevlilerinin evleri önünde ya da mahallelerinde düzenlediği eylemlerle sosyal farkındalık yaratıyor. Bu taktik, diktatörlük dönemi suçlarına ceza muafiyeti sağlanmasına karşı geliştirildi. Eylemciler, mağdur yakınları ve tanıklardan aldıkları bilgilerle seçmen listelerinden failerin adreslerini tespit ediyor. Failin evi önünde yapılan gösteriler sonucunda mahalle sakinleri bu kişileri gündelik sosyal hayatta yalnızlaştırıyor.